

การพัฒนาแบบจำลองการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิงร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์
เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

The Development of a Microlearning-Based Instructional Model
Integrated with Social Media to Enhance Communication Writing Skills
among Secondary School Students

วารุณี บุญชู¹ และ ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์²

Varunee Boonchoo¹ and Tipparat Sittiwong²

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร

Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, Email: vboonchoo@gmail.com¹

Received: 2025-04-14; Revised: 2025-10-29; Accepted: 2025-10-30

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิงร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสาร 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) รับรองรูปแบบที่พัฒนา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบทักษะการเขียนสื่อสาร และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิงร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า (Input) (2) หลักการของรูปแบบ (3) วัตถุประสงค์ (4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ เตรียมความพร้อม นำเสนอเนื้อหา ฝึกปฏิบัติ สะท้อนคิด และประเมินผล รวมถึง (5) เครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล 2) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก 3) ผลการทดลองใช้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการเขียนสื่อสารของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการรับรองรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน, ไมโครเลิร์นนิง, สื่อสังคมออนไลน์, การเขียนสื่อสาร, นักเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

This research aimed to (1) study the components of a microlearning instructional model integrated with social media to enhance communication writing skills; (2) develop the instructional model; (3) implement and test the model; and (4) validate the developed model for secondary school students. The sample consisted of 30 secondary school students from

Nawaminthrachinuthit Matchim School, Nakhon Sawan Province, selected through purposive sampling. The research instruments included lesson plans, a communication writing skills test, and a model suitability evaluation form. Data were analyzed using mean, standard deviation, and dependent t-test statistics.

The findings revealed that: (1) the microlearning instructional model integrated with social media to enhance communication writing skills consisted of five key components: (a) input factors, (b) model principles, (c) model objectives, (d) a learning management process comprising five steps—preparation, content presentation, practice, reflection, and evaluation, and (e) learning tools, media, and assessment. (2) The model's appropriateness, as evaluated by experts, was rated at a high level. (3) The experimental results showed that students' learning achievement and communication writing skills after participating in the program were significantly higher than before at the .05 level. (4) The model validation results indicated that experts agreed on the model's high suitability and practicality for use with secondary school students.

Keywords: Instructional Model, Microlearning, Social Media, Communication Writing Skills, Secondary School Students

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะนักเรียน Generation Z ที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล มีลักษณะการเรียนรู้ที่ชอบเนื้อหาสั้น กระชับ เข้าใจง่าย และสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา (Prensky, 2010; Buckingham, 2019) การนำสื่อสังคมออนไลน์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้จึงเป็นแนวทางที่ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และอำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างครูกับผู้เรียนในโลกดิจิทัล (Wang, 2020; พชร พงษ์เจริญ, 2564) อย่างไรก็ตาม ปัญหาการใช้ภาษาเขียนของนักเรียนไทยยังคงเป็นประเด็นที่น่ากังวล โดยเฉพาะการเขียนสื่อสารภาษาไทยที่มักพบข้อบกพร่องหลายประการ เช่น การสะกดคำผิด การใช้ภาษาพูดแทนภาษาเขียน การใช้คำแสลง คำย่อ และการเรียบเรียงเนื้อหาที่ไม่ถูกต้องตามหลักภาษา (วรรณิ แกมเกตุ, 2555; ศิริพร ปัญญาเมธิกุล, 2563; อัครวัฒน์ วงศ์ธีรวาณิชย์, 2565; รติมา คัมภีรานนท์, 2566) ซึ่งเป็นผลมาจากทั้งพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์อย่างไม่ระมัดระวัง และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ยังคงเน้นการอธิบายเนื้อหามากกว่าการฝึกฝนการใช้ภาษาในบริบทจริง การส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเขียนที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งจำเป็น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

ในบริบทนี้ แนวคิด “ไมโครเลิร์นนิง” (Micro-Learning) ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นในฐานะนวัตกรรมทางการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมของผู้เรียนยุคดิจิทัล โดยเป็นการนำเสนอเนื้อหาขนาดสั้น กระชับ และเน้นจุดประสงค์เฉพาะเรื่อง ใช้เวลาเรียนรู้ในแต่ละหน่วยประมาณ 3-5 นาที ผ่านสื่อที่เข้าใจง่าย เช่น วิดีโอ อินโฟกราฟิก บทความ หรือเกมสั้น ๆ (Hug, 2016; Major & Calandrino, 2018) แนวคิดนี้ไม่เพียงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็ว แต่ยังส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Just-in-Time Learning) ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้บนสื่อสังคมออนไลน์ที่เน้นการเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาและทุกสถานที่

(Giurgiu, 2017; ศุภลักษณ์ วงศ์ทับทอง, 2565) การบูรณาการไมโครเลิร์นนิ่งเข้ากับสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, YouTube, Instagram และ TikTok สามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่สนุก มีปฏิสัมพันธ์ และจูงใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น (Nadeem et al., 2021) สำหรับการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร การนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบวิดีโอสั้นหรือโพสต์โต้ตอบสามารถกระตุ้นให้นักเรียนฝึกฝนการเขียนอย่างต่อเนื่อง ได้รับผลสะท้อนกลับจากครูและเพื่อนในทันที และปรับปรุงการเขียนให้มีความถูกต้องและสร้างสรรค์มากขึ้น (Lee & Kim, 2020)

ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ จึงเป็นแนวทางที่มีศักยภาพสูงในการเสริมสร้างทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ฝึกฝนการเขียนอย่างมีเป้าหมาย ได้รับการสะท้อนกลับทันที และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถด้านการสื่อสารทางภาษาไทยของผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทสังคมในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
4. เพื่อรับรองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ยุคดิจิทัลที่นำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยกรอบแนวคิดที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนรุ่นใหม่ที่เกิดขึ้นพร้อมกับเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีลักษณะการเรียนรู้แบบเปิดกว้าง ยืดหยุ่น และเน้นการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง (Prensky, 2010; Wang, 2020) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้สมัยใหม่หลายแนวคิดมาบูรณาการ เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ และพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารอย่างมีความหมาย

1.1 ทฤษฎีคอนเนกทิวิซึม (Connectivism Theory) ของ Siemens และ Downes อธิบายว่าความรู้ในยุคดิจิทัลกระจายอยู่ในเครือข่ายมากกว่าจะอยู่ในบุคคล การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ และประสบการณ์ผ่านเครือข่ายออนไลน์ (Siemens, 2005) การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ TikTok จึงช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และใช้ภาษาเขียนเพื่อสื่อสารอย่างเหมาะสมกับบริบทดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารที่ผู้วิจัยต้องการส่งเสริม

1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning Theory) เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการริเริ่มและควบคุมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Knowles, 1975) การออกแบบกิจกรรมในรูปแบบไมโครเลิร์นนิ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกหัวข้อและรูปแบบการนำเสนอ เช่น วิดีโอสั้นหรือโพสต์ออนไลน์ ทำให้เกิดแรงจูงใจและการสะท้อนคิดด้วยตนเอง

1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Theory) ของ Vygotsky (1978) เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ร่วมกันผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกัน ในกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมกลุ่มผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การเขียนเนื้อหาร่วมกันบน Google Docs หรือการแข่งขันตอบคำถามทางภาษาไทยผ่าน Facebook Live ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม

1.4 แนวคิดการเรียนรู้ตามสถานการณ์ (Situating Learning Theory) ของ Lave และ Wenger (1991) เชื่อว่าการเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในบริบทจริง การจำลองสถานการณ์การสื่อสารออนไลน์ เช่น การเขียนโพสต์หรือคอมเมนต์ในสื่อสังคมออนไลน์ ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภาษาและสถานการณ์จริง

การบูรณาการทฤษฎีทั้ง 4 เข้ากับแนวคิดไมโครเลิร์นนิ่ง ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและมีส่วนร่วมสูง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากเนื้อหาย่อยที่เข้าใจง่าย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และได้รับผลสะท้อนกลับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิ่ง

ไมโครเลิร์นนิ่ง (Microlearning) เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการนำเสนอเนื้อหาขนาดสั้น กระชับ และเฉพาะเจาะจง โดยใช้เวลาเรียนรู้เพียง 3-5 นาที (Hug, 2016; Giurgiu, 2017) เหมาะกับผู้เรียนยุคดิจิทัล ที่มีช่วงความสนใจสั้นและต้องการเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็ว (Major & Calandrino, 2018) ลักษณะสำคัญของไมโครเลิร์นนิ่งคือการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น วิดีโอ อินโฟกราฟิก หรือบทความสั้น และมีจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ในส่วน องค์ประกอบหลักของไมโครเลิร์นนิ่งประกอบด้วย (1) เนื้อหาที่กระชับและตรงประเด็น (2) สื่อการเรียนรู้ดิจิทัล (3) กิจกรรมการเรียนรู้แบบสั้น (4) การมีปฏิสัมพันธ์ และ (5) การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (Buchem & Hamelmann, 2010) การนำแนวคิดนี้มาบูรณาการกับสื่อสังคมออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และได้รับแรงจูงใจจากการเรียนรู้เชิงรุก (Nadeem et al., 2021) ซึ่งเหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะการเขียนที่ต้องอาศัยการฝึกฝนซ้ำและการสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่อง

3. แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้

สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Collaborative and Participatory Learning) ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ครู และเนื้อหา (Greenhow & Lewin, 2016) การใช้แพลตฟอร์ม เช่น Facebook, YouTube, TikTok, หรือ LINE สามารถใช้เผยแพร่เนื้อหาในรูปแบบไมโครเลิร์นนิ่ง กระตุ้นการเขียน แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ (Wang, 2020) จุดเด่นของสื่อสังคมออนไลน์คือความยืดหยุ่นในการเข้าถึงและการสื่อสารแบบสองทาง รวมทั้งการสร้าง “ชุมชนการเรียนรู้” ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาแนวคิดและผลงานร่วมกัน (Nadeem et al., 2021; พัชรี พงษ์เจริญ, 2564)

ดังนั้น การผสมผสานสื่อสังคมออนไลน์เข้ากับไมโครเลิร์นนิ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียนสื่อสารในบริบทที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง และพัฒนาอย่างเป็นระบบผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแก้ไข และการประเมินผลร่วมกัน

4. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสาร

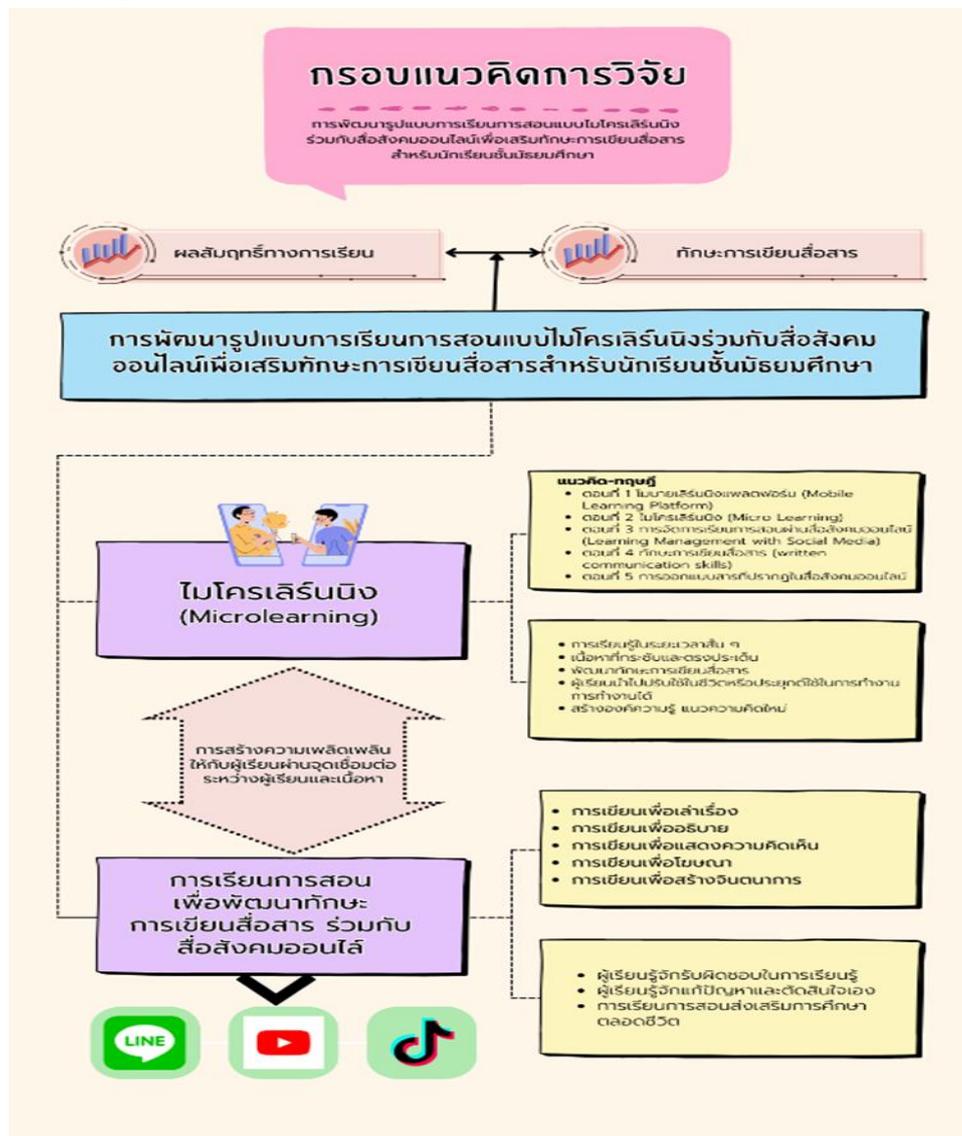
การเขียนสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดความคิดและความเข้าใจอย่างมีระบบ ต้องอาศัยการวางแผน การเรียบเรียง และการเลือกใช้ภาษาอย่างเหมาะสม (Hyland, 2016) การพัฒนาทักษะนี้ควรดำเนินผ่านขั้นตอนการเขียน ได้แก่ การวางแผน ร่าง เขียน ปรับแก้ และเผยแพร่ผลงาน (Flower & Hayes, 1981) นอกจากนี้ แนวคิดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดริเริ่มและอิสระทางความคิด (Sawyer, 2012) การใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ช่วยส่งเสริมการเขียนอย่างสร้างสรรค์ เช่น การผสมผสานข้อความกับภาพหรือวิดีโอ และการเผยแพร่ผลงานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ที่

ผู้เรียนคุ้นเคย (Lee & Kim, 2020) ผู้เรียนจะได้รับแรงจูงใจจากการมีผู้ชมจริงและการได้รับข้อเสนอแนะในทันที ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงบูรณาการแนวความคิดการเขียนสื่อสารกับไมโครเลิร์นนิงและสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างกิจกรรมที่เน้นการฝึกฝนการเขียนจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเผยแพร่ผลงาน และได้รับผลสะท้อนกลับจากครูและเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิงร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ควรตั้งอยู่บนรากฐานของทฤษฎีการเรียนรู้คognitive ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลในโลกออนไลน์ มีการเรียนรู้ด้วยตนเองและร่วมมือกับผู้อื่น รวมถึงได้ฝึกปฏิบัติจริงในบริบทใกล้เคียงชีวิตประจำวัน การประยุกต์แนวคิดไมโครเลิร์นนิงช่วยให้การเรียนรู้มีความกระชับ ยืดหยุ่น และตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียนยุคใหม่ ขณะที่สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางสำคัญที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วม การเชื่อมโยงแนวคิดทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม จังหวัด นครสวรรค์ จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนนวมินทราชูทิศมัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์ ที่เรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบโครงสร้างเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการประเมินเครื่องมือโดยการตรวจสอบค่า IOC มีค่าดัชนีมีความสอดคล้อง 0.50 – 1.00

2. แบบประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เป็นแบบประเมินความเหมาะสม 3 ด้านประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการเรียนรู้ (Process) ผลลัพธ์ (Output) โดยนำองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมากำหนดให้เป็นแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการประเมินเครื่องมือโดยการตรวจสอบค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยค่าดัชนีมีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 – 1.00

3. แผนการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสาร โดยใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และกำหนดน้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97, S.D. = 0.06$)

4. แบบประเมินทักษะการเขียนสื่อสาร ตามแผนการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทักษะการเขียนสื่อสาร ประกอบด้วย 1. แบบประเมินทักษะการเขียนย่อความ 2. แบบประเมินทักษะการเขียนเรียงความ 3. แบบประเมินทักษะการเขียนวิจารณ์ 4. แบบประเมินทักษะการเขียนโน้มน้าวใจ 5. แบบประเมินทักษะการเขียน เถลถายการประเมิน ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไปถือว่าผ่าน ผลการประเมินเครื่องมือโดยการตรวจสอบค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยค่าดัชนีมีความสอดคล้องที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 – 1.00

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ (ปรกรณ์ ประจันบาน, 2557) ได้แก่

1. ค่าเฉลี่ย (Means) คำนวณได้จากโปรแกรมการวิเคราะห์ทางสถิติ

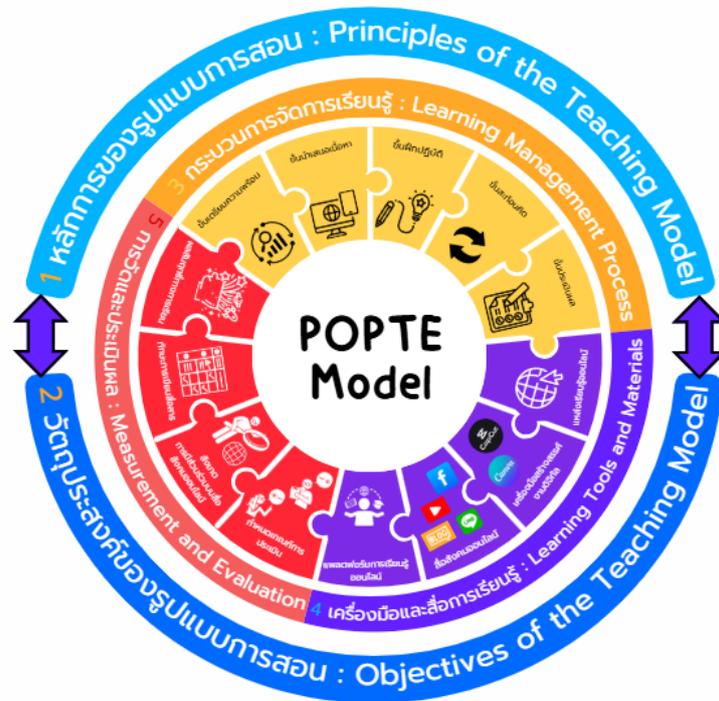
2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณได้จากโปรแกรมการวิเคราะห์ทางสถิติ

3. ทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระ (t-test Dependent) สำหรับทดสอบความแตกต่างของผลการวัดความคิดสร้างสรรค์ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสาร คำนวณได้จากโปรแกรมการวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนมี 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า 1. หลักการของรูปแบบการสอน 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน 3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นนำเสนอเนื้อหา 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ 4) ขั้นสะท้อนคิด 5) ขั้นประเมินผล 4. เครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ 5. การวัดและประเมินผล

ภาพที่ 2 รูปแบบรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

3.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการใช้รูปแบบของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการใช้รูปแบบของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะ การเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

การเขียน	ก่อนเรียน (n=30)		หลังเรียน (n=30)		t-test	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
รูปแบบ/ความถูกต้อง	18.20	5.10	31.25	2.50	14.20	0.0000
เนื้อหาสาระ	30.75	9.80	60.10	5.60	11.95	0.0000
การใช้ภาษา	17.00	7.50	52.00	4.90	17.45	0.0000
ความคิดสร้างสรรค์	7.20	2.85	14.50	2.35	13.00	0.0000
ภาพรวม	73.15	22.50	157.80	10.20	16.95	0.0000

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนการเขียนสื่อสารก่อนเรียนและหลังเรียนในภาพรวมของนักเรียนมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 73.15 คะแนน และ 157.80 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนน ก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนการเขียนสื่อสารหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการประเมินทักษะการเขียนสื่อสารกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ ไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอยู่ใน ระดับดี

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการเปรียบเทียบคะแนนการเขียนสื่อสารก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

การเขียน	ก่อนเรียน (n=30)		หลังเรียน (n=30)		t-test	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
องค์ประกอบ	17.82	4.91	31.40	2.50	14.30	0.0000
เนื้อหาสาระ	31.01	9.99	60.30	5.50	12.00	0.0000
การใช้สำนวนโวหาร	16.51	7.76	51.90	4.80	17.50	0.0000
ความคิดสร้างสรรค์	7.00	2.90	14.55	2.25	13.10	0.0000
ภาพรวม	72.45	22.80	158.15	10.00	17.00	0.0000

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนทักษะการเขียนสื่อสารก่อนเรียนและหลังเรียนในภาพรวมของนักเรียนมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 72.45 คะแนน และ 158.15 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนน ก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนทักษะการเขียนสื่อสารหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินรับรองรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อ ส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบฯ มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

การรับรองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริม ทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการศึกษาผลของการใช้รูปแบบฯ มาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบฯ แล้วนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินรับรองรูปแบบฯ ซึ่งผลการประเมินรับรอง รูปแบบฯ แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินเพื่อรับรองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรอง
องค์ประกอบรูปแบบ			
1. หลักการของรูปแบบการสอน	4.22	0.84	มาก
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน	4.20	0.85	มาก
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.22	0.85	มาก
4. เครื่องมือและสื่อการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
5. การวัดและประเมินผล	4.03	0.71	มาก
เฉลี่ย	4.21	0.76	มาก
กระบวนการจัดการเรียนรู้			
1. ^{ขั้น} เตรียมความพร้อม	4.02	0.73	มาก
2. ^{ขั้น} นำเสนอเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
3. ^{ขั้น} ฝึกปฏิบัติ	4.20	0.85	มาก
4. ^{ขั้น} สะท้อนคิด	4.42	0.88	มาก
5. ^{ขั้น} ประเมินผล	3.80	0.89	มาก
เฉลี่ย	4.17	0.78	มาก
เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใช้			
1. แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์	4.00	1.00	มาก
2. สื่อสังคมออนไลน์	4.28	0.86	มาก
3. เครื่องมือสร้างสรรค์งานดิจิทัล	4.40	0.55	มาก
4. แหล่งเรียนรู้ออนไลน์	4.20	0.85	มาก
เฉลี่ย	4.22	0.84	มาก
การวัดและประเมินผล			
1. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.22	0.85	มาก
2. ประเมินทักษะการเขียนสื่อสาร	3.82	0.85	มาก
เฉลี่ย	4.02	0.87	มาก
ด้านการนำไปใช้			
1. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง	3.84	0.45	มาก
2. รูปแบบสามารถพัฒนาการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาได้จริง	4.02	1.00	มาก
3. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีขั้นเตรียมความพร้อมที่น่าสนใจ	3.65	0.89	มาก
4. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีขั้นกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมต่อการพัฒนาการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาได้จริง	3.86	0.84	มาก

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรอง
5. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.25	0.84	มาก
เฉลี่ย	3.88	0.70	มาก
ภาพรวม	4.10	0.80	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการประเมินรับรองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.28) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใช้ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือ องค์ประกอบรูปแบบ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.76) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.87)

อภิปรายผล

1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารจากการศึกษาและสังเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมประกอบด้วย 5 ด้าน คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนรู้ เครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ซึ่งแต่ละองค์ประกอบสะท้อนถึงการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลและกิจกรรมแบบไมโครเลิร์นนิ่งองค์ประกอบเหล่านี้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนยุคใหม่ที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบสั้น กระชับ เข้าถึงได้ง่ายผ่านเทคโนโลยี และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนและควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ตามการวิเคราะห์หลักการและทฤษฎี ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดคอนเนกทิวิซึม (Connectivism) และการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นรากฐานสำคัญที่เน้นการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายและความสามารถของผู้เรียนในการเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง รวมถึงแนวคิดไมโครเลิร์นนิ่ง (Microlearning) ที่เน้นการเรียนรู้แบบแบ่งเนื้อหาเป็นตอนสั้น ๆ แต่สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ ควรมีการพัฒนาองค์ประกอบในลักษณะที่ยืดหยุ่นตามบริบทของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เปิดโอกาสให้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมจากผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง

2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนมี 5 ด้าน ได้แก่ 1. หลักการของรูปแบบการสอน 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน 3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4. เครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ 5. การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ขั้นเตรียมความพร้อม 2. ขั้นนำเสนอเนื้อหา 3. ขั้นฝึกปฏิบัติ 4. ขั้นสะท้อนคิด 5. ขั้นประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบฯ มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง แต่ละองค์ประกอบสะท้อนถึงการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลและกิจกรรมแบบไมโครเลิร์นนิ่ง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากมีกระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบและรายละเอียดของรูปแบบฯ ศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องครอบคลุมองค์ประกอบแนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ทฤษฎีคอนเนกทิวิซึม (Connectivism Theory) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning Theory) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Theory) และแนวคิดการเรียนรู้ตามสถานการณ์ (Situated Learning Theory) ซึ่งแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 แนวนี้ ได้รับการบูรณาการเข้ากับแนวคิดไมโครเลิร์นนิ่ง ซึ่งเป็นการนำเสนอ

เนื้อหาขนาดย่อในช่วงเวลาสั้น ๆ และ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งผู้เรียนคุ้นเคยนั้นสร้างการเรียนรู้เชิงรุกที่ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ลงมือปฏิบัติจริง และเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน กระบวนการเรียนรู้ในลักษณะนี้ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูง ส่งเสริมความสนใจในการเขียน และนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในชีวิตรประจำวัน และได้มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนรู้แบบไมโครเลิร์นนิ่ง การประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ และการส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารแล้วนำมาเป็นองค์ประกอบของรูปแบบฯ โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กำหนดรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบนี้ ได้นำหลักการวิธระบบเข้ามาใช้ในการออกแบบและพัฒนา สอดคล้องกับผลการศึกษาโดย ศยามน อินสะอาด (2561) ที่พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตีควมมีองค์ประกอบครบถ้วนทั้งหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ สื่อ และการวัดผล กล่าวโดยสรุปว่า การกำหนดรูปแบบการสอนควรเริ่มต้นด้วยการตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาในฐานะกรอบการสอนต่อมาโดยการสังเคราะห์แนวคิดหลักที่ได้จากการวิเคราะห์เราต้องระบุหลักการพื้นฐานและความซับซ้อนขององค์ประกอบที่เป็นส่วนประกอบ

3. ผลการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า

3.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะโดยเฉพาะด้านกระบวนการเรียนรู้และวิธีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมการเขียนสื่อสาร เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถใช้งานได้จริงในบริบทของห้องเรียนมัธยม และมีความทันสมัย เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียน Gen Z ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนยุคใหม่ที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบสั้น กระชับ เข้าถึงได้ง่ายผ่านเทคโนโลยี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนและควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีอิสระ ไม่ว่าจะเป็นการจัดลำดับเนื้อหา รูปแบบการเขียนตรงตามประเภทของงานเขียน และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง เนื้อหาสาระมีความครบถ้วน ถูกต้อง และสอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนดรวมถึงความน่าสนใจของเนื้อหา การใช้ภาษา การเลือกใช้คำ ประโยค และสำนวนเหมาะสมกับประเภทของงานเขียน และความชัดเจนในการสื่อความหมาย ความสะอาดเรียบร้อย ความเป็นระเบียบของลายมือ การเว้นวรรคตอน ความสะอาดของกระดาษและงานเขียน และมุมมองที่น่าสนใจในการเขียน โดยนำกลยุทธ์การเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและลงมือปฏิบัติอย่างหลากหลาย เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้จากคลิปวิดีโอสั้น การสืบค้นข้อมูล การระดมสมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสรุปสร้างองค์ความรู้ และการสร้างสรรค์ผลงาน โดยมีแพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้ออนไลน์มาเป็นตัวช่วยและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดตลอดกระบวนการเรียนรู้ และเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตามหลักการแนวคิดคอนเนกทิวิซึม (Connectivism) และการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นรากฐานสำคัญที่เน้นการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายและความสามารถของผู้เรียนในการเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง รวมถึงแนวคิดไมโครเลิร์นนิ่ง (Microlearning) ที่เน้นการเรียนรู้แบบแบ่งเนื้อหาเป็นตอนสั้น ๆ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Michael Ayodele, Hameed Olalekan (2017) ที่กล่าวว่า โมบายเลิร์นนิ่งแพลตฟอร์ม เป็นการเรียนการสอนที่มีเนื้อหา มีโครงสร้างดี ส่งผ่านแพลตฟอร์มมือถือด้วยเสียงวิดีโอ การจำลองและ ภาพเคลื่อนไหวอาจทำให้แนวคิดที่ยากผู้เรียนมีความเข้าใจยิ่งขึ้น โดยการผสมผสานของสื่อ ต่างๆ ในเนื้อหาการเรียนการสอนแบบเคลื่อนที่อาจสร้างการมีส่วนร่วมที่มี

ความหมายสำหรับผู้เรียนผ่านการใช้งาน ตามหลักการการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) และ Situated Learning ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง และเพิ่มการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมกลุ่มบนสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, LINE และ Padlet ซึ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ร่วมกัน ความพร้อมและการเข้าถึงของโซเชียลแอปพลิเคชันเครือข่าย ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน บรรลุถึงเป้าหมายของรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการเขียนสื่อสาร

3.2 ผลการประเมินทักษะการเขียนกลุ่มของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในระดับดี เนื่องจากการจัดกิจกรรมเรียนรู้เน้นแบบ Active Learning และแนวคิดการพัฒนา Writing Process ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะผ่านกิจกรรมเขียนในสถานการณ์จริง ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากครูและเพื่อน ทำให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถเพิ่มทักษะการเขียนของผู้เรียนได้จริง ในการเขียนอย่างมีเป้าหมาย มีระบบ และมีความน่าสนใจมากขึ้น นอกจากนี้สภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกในการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการศึกษา สอบถามและการระดมความคิดให้เพื่อนช่วยเพื่อน สามารถเลือกเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมของตนเองได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัครวัฒน์ วงศ์ธีรวาณิชย์ (2565) พบว่า การเรียนรู้ด้วยสื่อดิจิทัลและกิจกรรมที่สั้นและกระชับส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนที่ชัดเจนขึ้น แต่ยังมีข้อควรมีการนำเทคนิคการโค้ช (Coaching) หรือแนะนำรายบุคคลเพิ่มเติม สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถหลากหลาย เพื่อเสริมจุดแข็งและพัฒนาในจุดที่ยังอ่อน

4. รับรองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ผลการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า รูปแบบฯ มีความเหมาะสมในระดับมาก ในด้านองค์ประกอบ กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง สะท้อนว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความพร้อมต่อการใช้งานในบริบทโรงเรียนมัธยม และเป็นแนวทางต้นแบบให้กับครูหรือผู้พัฒนาหลักสูตรได้ ตามแนวคิด TPACK (Technological Pedagogical Content Knowledge) สนับสนุนการออกแบบการเรียนรู้ที่ผสมเนื้อหา วิธีสอน และเทคโนโลยีอย่างกลมกลืน ซึ่งควรมีการนำรูปแบบไปขยายผลในโรงเรียนอื่น ๆ และจัดการอบรมครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ในลักษณะนี้ได้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่าเกิดองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

รูปแบบการเรียนรู้ที่บูรณาการไมโครเลิร์นนิ่งกับสื่อสังคมออนไลน์เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมผู้เรียนยุคใหม่ ซึ่งเน้นการเรียนรู้แบบสั้น กระชับ เข้าถึงง่าย และมีปฏิสัมพันธ์ โดยเฉพาะผ่านแพลตฟอร์มที่ผู้เรียนใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น Facebook, YouTube และ LINE ทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นธรรมชาติ ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการเขียนอย่างเป็นระบบ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้รวมเอากระบวนการเขียนทั้ง 5 ขั้น คือ การเตรียมการ ร่าง ทบทวน แก้ไข และเผยแพร่ มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมเรียนรู้ในลักษณะไมโครเลิร์นนิ่ง ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่อง และได้รับข้อมูลย้อนกลับอย่างเป็นระบบ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนการสอนแบบเดิมที่มักเน้นผลลัพธ์มากกว่ากระบวนการ

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อดิจิทัลและกิจกรรมเขียนออนไลน์ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกทางความคิด และพัฒนาสไตล์การเขียนของตนเองผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับสื่อสร้างสรรค์ เช่น

อินโฟกราฟิก คลิปวิดีโอ และโพสต์ออนไลน์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ มีแรงจูงใจในการเขียน และเห็นคุณค่าในผลงานของตนเองมากยิ่งขึ้น

แนวทางการประเมินผลการเขียนผ่านการใช้เครื่องมือจากสื่อสังคมออนไลน์ งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าสามารถใช้กลไกของสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การกดไลค์ การแสดงความคิดเห็น หรือการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ เป็นข้อมูลในการประเมินทักษะด้านการเขียนของผู้เรียนได้ในเชิงคุณภาพ และสามารถเข้าร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบทดสอบหรือแบบประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกในบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษา รูปแบบที่ได้จากงานวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือขยายผลในสถานศึกษาระดับมัธยมได้จริง โดยเฉพาะในโรงเรียนที่ต้องการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยในลักษณะสร้างสรรค์ ผ่านการเรียนรู้เชิงรุกบนพื้นฐานของเทคโนโลยีดิจิทัล

สรุป

งานวิจัยนี้ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สะท้อนแนวทางการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม โดยการบูรณาการแนวคิดไมโครเลิร์นนิ่งเข้ากับสื่อสังคมออนไลน์ ส่งผลให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ที่สั้น กระชับ ยืดหยุ่น และมีปฏิสัมพันธ์สูง ซึ่งช่วยส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ การใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และการประเมินผลที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้เรียนยุคใหม่ รูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปขยายผลในบริบทโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสม และเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาไปใช้จะต้องมีการปรับปรุงหรือประยุกต์รูปแบบให้เหมาะสมกับรายวิชา และเนื้อหาอื่นๆ

1.2 การใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านการใช้เทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การจัดการกระบวนการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาควรนำไปใช้กับเนื้อหาวิชาอื่นๆ ที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมและเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการรูปแบบการเรียนการสอนแบบไมโครเลิร์นนิ่งร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารกับผู้เรียนในกลุ่มอื่นๆ เช่น นักเรียนระดับบัณฑิตศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2563). *รายงานการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21: การพัฒนาผู้เรียนยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ปกรณ์ ประจันบาน. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- พัชรี พงษ์เจริญ. (2564). การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 14(2), 77-90.
- รติมา คัมภีรานนท์. (2566). ผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมการใช้ภาษาเขียนของเยาวชนไทย. *วารสารนิเทศศาสตร์และสื่อใหม่*, 6(1), 31-47.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศยามน อินสะอาด. (2561). *การออกแบบบทเรียน e-Learning เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ศยามน อินสะอาด. (2564). การออกแบบไมโครเลิร์นนิ่งยุคดิจิทัล. *สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, 16(20), 16-31.
- ศิริพร ปัญญาเมธีกุล, & ตียนุช รุ่งแสวง. (2017). การใช้คำไทยไม่ตรงตามมาตรฐานในการสื่อสารออนไลน์. *Vacana*, 5(1), 62-79.
- ศิริลักษณ์ บุญมาพันธ์, ศยามล อินสะอาด, & สุพจน์ อิงอาจ. (2564). การพัฒนาบทเรียนไมโครเลิร์นนิ่งบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*, 16(21), 65-78.
- ศิริวุฒิ แสงวิสุทธิ, & วัตสาตรี ดิถียนต์. (2023). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ด้วยหลักการไมโครเลิร์นนิ่งสำหรับการฝึกอบรมผ่านเทคโนโลยีเคลื่อนที่ของข้าราชการกระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 38(2), 61-70.
- ศุภลักษณ์ วงศ์ทับทอง. (2565). ไมโครเลิร์นนิ่ง: แนวทางใหม่ของการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 13(1), 101-115.
- อัครวัฒน์ วงศ์ธีรวานิชย์ (2565) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). คณะกรรมการ. ค้นเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568, จาก <https://fti.or.th/AboutUs/board?lang=TH>
- Buchem, I., & Hamelmann, H. (2010). Microlearning: A strategy for ongoing professional development. *eLearning Papers*, 21, 1-15.
- Buckingham, D. (2019). *The media education manifesto*. Polity Press.
- Flower, L., & Hayes, J. R. (1981). A cognitive process theory of writing. *College Composition and Communication*, 32(4), 365-387.
- Giurgiu, L. (2017). Microlearning an evolving elearning trend. *Buletin Științific*, 22(1), 18-23.
- Greenhow, C., & Lewin, C. (2016). Social media and education: Reconceptualizing the boundaries of formal and informal learning. *Learning, Media and Technology*, 41(1), 6-30.
- Hug, T. (2016). *Micro learning: Emerging concepts, practices and technologies after e-learning*. Innsbruck University Press.
- Hyland, K. (2016). *Teaching and researching writing* (3rd ed.). Routledge.
- Knowles, M. (1975). *Self-directed learning: A guide for learners and teachers*. Association Press.

- Lao-In, J., Uppamaiathichai, T., Sittiwong, T., & Lincharoen, A. (2024). A study of the necessary demands to enhance English-teaching competence using digital media for teachers in small primary schools. *Journal of Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University*, 11(2), 66–80.
- Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press.
- Lee, J., & Kim, H. (2020). Enhancing students' writing skills through social media-based learning. *Journal of Language Education and Research*, 12(2), 45–58.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. McGraw-Hill.
- Major, D., & Calandrino, T. (2018). Beyond chunking: Microlearning secrets for effective online education. *eLearning Industry Journal*, 6(4), 25–33.
- Nadeem, M., Abbas, A., & Malik, S. (2021). Microlearning via social media: A new paradigm for digital education. *International Journal of Educational Technology*, 8(2), 120–134.
- Prensky, M. (2010). *Teaching digital natives: Partnering for real learning*. Corwin Press.
- Sawyer, R. K. (2012). *Explaining creativity: The science of human innovation*. Oxford University Press.
- Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3–10.
- Sungkawadee, R., & Sittiwong, T. (2022). The results of using social media in conjunction with online games to promote learning for undergraduate students in Faculty of Education, Naresuan University. *Journal of Education and Innovation*, 24(1), 236–245.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Wang, Y. (2020). The integration of social media in digital learning environments. *Computers & Education*, 148, 103–135.